

RDEČI PRAPOR

Glasilo jugoslovanske socialne demokracije.

Naročnina za avstro-ogrske kraje za celo leto 10.40 K, za pol leta 5.20 K, za četrt leta 2.60 K, mesečno 90 vin.; za Nemčijo za celo leto 12 K, za pol leta 6 K, za četrt leta 3 K; za Ameriko za celo leto 14 K, za pol leta 7 K. — Reklamacije so poštnine proste. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. Inzerati. Enostopna petit-vrstica, (širina 72 mm) za Izhaja vsako sredo in soboto. enkrat 20 vin., večkrat po dogovoru. Posamezna številka 10 v.

Meso v državnem zboru.

V torek se je začela v zbornici poslanec razprava o predlogu draginjskega odseka o uvozu argentinskega mesa in o manjšinskem predlogu, ki ga je v tem oziru vložil socialno demokratični poslanec Reumann. Ko pišemo te vrstice, še teče razprava; preden pojdejo v tisk, bo menda že končana. Agrarci napenajo, kakor je bilo pričakovati, vse strune, da bi preprečili vse, kar bi moglo količkaj omejiti draginjo. Formalno se branijo tudi predloga, ki ga je podal odsek; a če bo večina zbornice tako strahopetna, da sprejme ta predlog, ki ga najbolj zagovarjajo krščanski socialci, tedaj bodo agrarci lahko zadovoljni. Kajti resnega zoper draginjo se s tem predlogom ne doseže nič. Večina draginjskega odseka namreč zahteva, naj se dovoli uvoz argentinskega mesa za dobo enega leta. V resnici to ne pomeni skoraj nič. Če se hoče vpejlati zmazlo prekomorsko meso, je za to treba različnih priprav na ladjah, hladilnic itd. Od koga pa se more pričakovati, da bo uredil vse to, če mora že naprej misliti, da bo čez eno leto vse za nič?

Brez teh priprav ne more biti uvoz niti v prvem letu zadosten. Samo taki sleparji, kakršni so krščanski socialci, so si mogli izmisliti tak predlog.

Za to zvijačnostjo pa tiči tudi Bienenrothova vlada. Njen famozni trgovinski minister Weisskirchner, o katerem je poslanec dr. Lecher prav dobro dejal, da se nikoli ne ve, če govori kot trgovinski minister ali kot bodoči dunajski župan, je v zvezi s krščanskimi socialci v parlamentu in njihov predlog je nedvomno zrastlel na njegovem zeleniku. Weisskirchner prav dobro ve, da je ta predlog navadno slepilo. Parobrodna družba, ki bi imela uvažati argentinsko meso, ga je poučila, kaj je za uspešen uvoz potrebno. Poslanec Reumann pa je tudi razkril, da je Weisskirchner družbi že obljuboval nekako odškodnino, če se čez leto dni ustavi uvoz. Jasno je torej, da je ministrov

namen, prepovedati uvoz, čim poteče prvo leto.

Krščansko socialni minister je bil te dni v zbornici zelo zgovoren. Skoraj vsak dan se oglašja za besedo, a njegovi govori so vedno taki, kakor da je naravnost najet od agrarcev in značilno je, da dosega največ pohvale od njih. Mož poskuša to pokrivati s »šalami« in »dovtipi«, ki so pa tako neslani, da poslušalci kar trumoma beže iz zbornice.

Minister Weisskirchner je tudi računal. Po njegovem bi lahko prišlo v enem letu iz Srbije in Rumunije 30.000 goved, 120.000 prašičev in 100.000 ovac, iz Argentine pa 100.000 ton ohlajenega mesa, kar da skupaj 33 milijonov kilogramov. Tistim, ki malo vedo in malo mislijo, se s takimi številkami lahko imponira. Toda Weisskirchner je pozabil povedati, da dobi od teh 33 milijonov tudi Ogrska svoj delež in da bi prišlo v najboljšem slučaju od tega mesa na vsakega prebivalca komaj poldrugi kilogram. V Nemčiji prihaja na vsako glavo poprečno 46 kilogramov mesa na leto, dasi tudi Nemčija ne stoji na prvem mestu, kar se tiče hrane prebivalstva. Vsekakor pa je jasno, da poldrugi kilogram na posameznega prebivalca ne pomeni veliko.

Povrh pa je še Weisskirchnerjev račun problematičen. Tistih 33 milijonov kilogramov se sme vpeljati; če se bodo res vpeljali, je pa drugo vprašanje.

V Avstriji je uvoz zunanega mesa sedaj tem važnejši, ker od domače živine tudi vsled živinskih bolezni, ki zdaj razsajajo v državi, še dolgo ni pričakovati kaj posebno mesa.

Načrt vlade, ki hoče na vsak način omejiti množino vpeljanega mesa, ima pa še v drugi smeri slabe posledice. Neomejen uvoz omogoča konkurenco in učinkuje s tem zniževalno na ceno. Če pa je množina uvoza omejena, odpade konkurenca in potreba konkurence; tudi zunanje meso mora biti dražje, če se ga sme vpeljati manj nego se ga rabi.

Državni zbor ustreza torej le tedaj potrebam prebivalstva, če sprejme socialno demokratični predlog, ki zahteva po množini in po času neomejen uvoz. Zdi se, da gospodje nimajo pravega občutka, kakšen je položaj. Z besedami se je ljudstvo včasih dalo slepiti. Sedanje pomanjkanje živeža je pa prehudo, da bi mogli prazni sklepi varati prebivalstvo. Če bo spoznalo, da s pomočjo vlade in parlamenta nikakor ne more priti do zadostne hrane, se lahko zgodi, da se izleže vihar iz vetra, ki ga sejejo gospodje.

Politični odsevi.

* Radi brezposelnosti je bila v torek državnemu zboru predložena resolucija, ki zahteva:

1. Da vlada nemudoma začne z javnimi deli, ki so nameravana za prihodnjo dobo, da čim prej odda javne dobave in da učinkuje v tem zmislu tudi na ostale javnopravne korporacije;
2. Da sprejme med pogoje za javna naročila take določbe o delavnih pogojih, da se bodo mogli rabiti domači delavci, ki so vajeni boljšega življenja;
3. Da določi na državnih železnicah posebno znižane tarife za delavce, ki potujejo zaradi dela;
4. Da ukaže obrtnim oblastnikom, naj dovolijo nadurno delo samo tedaj, če je dokazana nujna potreba;
5. Naj čim prej predloži zbornici material o vprašanju brezposelnega zavarovanja in o podpiranju strokovnega posredovanja dela ter podpore brezposelnih iz javnih sredstev.

Predlog, ki je bil vložen po iniciativi socialnih demokratov, je bil sprejet. Povdariti pa moramo, da so proti peti točki glasovali vsi krščanski socialci (tudi takozvani delavski zastopniki!) in večina nemških nacionalcev. Tej gospodi je torej zoperna vsaka misel, da bi se kaj ukrenilo proti brezposelnosti in še to jim je preveč, da bi se zbornici predložil material! Sprejela pa se je vendar tudi ta točka.

Weisskirchnerjev poraz.

Krščansko socialni minister dr. Weisskirchner, kateremu se je zdelo premalo, da bi bil postal naslednik dr. Luegerja na dunajskem županskem stolu, ker se je čutil poklicanega za ministersko predsedništvo v Avstriji, bo sedaj menda izgubil te ambicije. Kajti v četrtek je bil v državnem zboru tepen kakor le more biti tepen minister v avstrijskem parlamentu. Z njim vred pa so zadele batine tudi gospoda Bienenrotha, njegovega

mojstra, in povsod se čuti, da je stališče vlade resno omajano.

Zakaj da gre, smo povedali že zadnjič. Socialni demokratje so v draginjskem odseku predlagali, naj se dovoli uvoz prekomorskega mesa, ne da bi se omejila doba za to dovoljenje. Temu so se uprli agrarci, in krščanski socialci so jim priskočili na pomoč. Večina odseka je sklenila zahtevati, da se dovoli uvoz samo za eno leto.

V državnem zboru, kjer se je začela debata v torek, se je razvila zanimiva igra. Združeni agrarci in krščanski socialci so napenjali vse strune, da bi vsaj po kakšnih ovinkih preprečili vsak uvoz mesa. Poljedelski minister, ki bi bil v prvi vrsti poklican, da kaj pove ob takem vprašanju, je molčal kakor grob. Šef vlade, slavni Bienenroth, je molčal kakor mutast. Zato pa se je dr. Weisskirchner kar trikrat oglašil za besedo in kakor Peter, ki je trikrat izdal gospoda, je trikrat izdal interese tistih, ki jih ima trgovinski minister pred vsem zastopati.

Po zaslugi Weisskirchnerja, ki je govoril, kakor da so mu izročeni interesi agrarnih veleoderuhov v varstvo, je postala debata izredno živahna. Da Weisskirchner ni tepen; da se je od malega magistratnega uradnika znal povzpeti na ministersko mesto in da ga je Lueger označil za svojega naslednika, dokazuje, da zna mož koristno porabiti položaje in prilike. Toda njegova navihanost je zelo oddaljena od tiste duševne velikosti, ki bi mu dajala pravico, v šomašterskem tonu poučevati ljudi kakor dr. Lecher in bagatelizirati tehtne dokaze socialnih demokratov. Weisskirchner je v tej trodnevni debati nastopal tako, da je tudi osebnostno izrazil najmočnejše antipatije; s svojim protiljudskim nastopom, s svojim protežiranjem oderuškega agrarstva in s svojo aroganco je v enaki meri zakrivil svoj poraz.

V četrtek je bila situacija v zbornici do skrajnosti napeta. Popoldne so imele stranke posvetovanje, kako naj uravnajo svoje glasovanje. Toliko objektivnosti je pri večini meščanskih strank zaman pričakovati, da bi glasovale enostavno za socialnodemokratični predlog, kakršen je. Toda ker je debata pokazala, kam meri krščansko socialni predlog, se zastopniki mestnega prebivalstva vendar niso več upali glasovati zanj, dobro vedoč, da visi nad njihovimi mandati Demoklejev meč. Kar jih je samostalnejših, so pač bili za to, da se glasuje kratkomočno za socialnodemokratični predlog. Končno pa

LISTEK.

Slovensko gledališče.

Drama. »Tat vseh tatov«, ki se nam je po posredovanju gg. Croisset in Leblanc dvakrat predstavila v slov. gledališču, mora biti ženijalen mož. Da je študiral medicino in pravo, je že nekaj, čeprav še ni ženialnost. Saj se ne manjka zdravnikov, ki tekmujejo z grobarjem in jezičnih dohtarjev, ki izgubljajo procese. A kar se nam pripoveduje o tatvinah gospoda Arzena Lupina, ki se zna postaviti na mesto prezgodaj umrlega francoskega vojvode in odpreti vrata v najvišje družabne kroge, kaže pač, da to ni vsakdanja šleva. Če zna deset let voditi policijo za nos, se še ne ve, ali je on tako prebrisan, ali je policija tako neumna; le sodeč po glori, ki jo pojo detektivu Gerardu, lovečemu Lupina vseh deset let brez uspeha, je verjetno, da je naš tat res mojster. Toda škoda je, da se nam to mojstrstvo ne pokaže na odru. Tatinske metode Arzena Lupina, ki jih vidimo v gledališču, nikakor ne presegajo rutine raznih znanih vlomilcev; zdi se nam, da n. pr. tržaških svedrovcev, ki so par let osle kazali ondodni policiji in si pridobili celo nekako romantično slavo, niti

ne dosega. In tako se tudi ne moremo prepričati, da je bil detektiv Gerard res taka glavica, kakor hočeta avtorja; kajti prekositi takega tepca, kakršen je preiskovalni sodnik v tej komediji, še ni posebna umetnost. Gospoda pisatelja sta zelo podobna katoliškemu misionarju, ki ukazuje: »Veruj, ker ti pravim jaz!« Dokazala sta pa pravzaprav le to, da sama nimata posebnega talenta za veliko tatinstvo. Dva sta pisala komedijo; ne vemo, kateri je hotel biti tudi nekoliko etičen. Ta etična želja ju je napeljala, da sta Lupinu pokazala pot v pošteno življenje; ljubezen poštenega dekleta, katero je po krivem smatral za tatico, ga izpreobrne. Tu pa je zopet težava, ker nas vse premalo seznanijo s to ljubeznijo. Pisatelja je zapeljala slava Sherlock Holmesa; vidi pa se le iznova, da posnetek nikakor ne doseže originala. »Tat vseh tatov« pozroča pač precej smeha in človek, ki zna biti nekoliko naiven, se ob njem lahko par ur zabava. Če bi ne bila pisatelja zahtevala drugega uspeha, bi bilo vse prav. Hotela pa sta biti duhovita in to se jima ni posrečilo.

Izmed igralcev, ki nastopajo v komediji, je dosegel največji uspeh gosp. Bohuslav, ki je kakor po navadi izborni karakteriziral svojega inteligentnega in hladnokrvnega de-

tektiva. S svojo igro je povzročil, da ga je občinstvo res smatralo za veliko bolj pretkanega, nego bi bilo mogoče po dejanju samem. Njegov tekmeč je bil gosp. Nučič, ki je imel kreirati tatu Lupina. Zazdelo se nam je, da gosp. Nučič — preveč igra. Na našem malem gledališču so seveda težave na vseh koncih in krajih. Osobja je malo, a ker je tudi občinstva premalo, mora noviteta poditi noviteto in vsak teden se mora igravec vživljati v drugo vlogo, v drug značaj. To pa je za umetnost nevarno. Male epizode, ki ne silijo v globočino, ampak se opravijo včasih s kostumom in z masko, ne prihajajo tu v poštev. Resnične vloge, ki zahtevajo celega človeka, pa celo ženialnemu umetniku ne dovoljuje vsak teden skakati v drugo kožo. Vsled tega se pri gosp. Nučiča opaža, da se ga prijemljejo navade, ki so včasih dobre včasih pa kvarijo učinek. Zato bi po našem mnenju kazalo razbremeniti prve igralce vsaj toliko, kolikor naše tesne razmere dovoljujejo. Vse ostale vloge v tej komediji so podrejene. Nekoliko igre ima še gd. Šetřilova vsaj v drugem dejanju, ko jo poigrabi strah, da se najde ukradeni nakit pri njej; sicer sta avtorja vlogo, kateri pripisujeta veliko važnost, zelo nemarno obdelala. Kolikor je bilo mogoče je gd. Šetřilova storila. Nič drugega se ne more reči o gd. ni.

Wintrovi, in gospej Bukšekovi, ravno tako o gosp. Verovšku, Danilu Povhetu. Vse ostalo je komaj več kakor naloge za štatiste. Občinstvo je bilo dobro razpoloženo in se je smejalo, kjer je imelo količkaj prilike.

e. k.

Opera. Kadar se uprizarja »Tannhäuser«, je praznik za gledališče. Toda tudi praznik se lahko pokvari in če je Wagnerjeva opera za vsak oder težka naloga, je še posebno težka pri nas. V delih velikega glasbenega reformatorja je važna vsaka malenkost. Pri nas pa manjkajo velike in male reči in kar se da spraviti na deske ob takih prilikah, ne more biti nič drugega kakor surogat. Tako bo menda še dolgo ostalo, ker nam nedostaja cela vrsta pogojev za gojitev resne umetnosti; še nekatere, ki smo jih že imeli, smo sčasoma izgubili. Kaj pomeni umetnost v življenju naroda, zlasti takega, ki se mora bojevati za svoj obstanek, vpoštevati pri nas le majhen krog ljudi, v katerem pa večinoma ni tistih, ki bi mogli kaj resnega storiti za povzdigo umetniške kulture. Kdo ve, kdaj pride princ po našo Pepeljčico?

Za Wagnerjeve opere je treba velikega sceničnega aparata, prvorednega pevskega materiala in v vsakem oziru popolnega or-

so sklenili nekakšen kompromis v tem zmislu, da se zahteva uvoz argentinskega mesa za tisto dobo, dokler je potreben. To sicer še ni tisto, kar so predlagali socialni demokratje, vendar pa je mnogo več, nego je predlagal odsek in se socialno demokratičnemu predlogu vsaj močno približuje. Kompromisni predlog je imel v zbornici zagovarjati poslanec Stölzl.

Konec debate.

V četrtek popoldne se je generalna debata zaključila in za generalna govornika sta bila izvoljena dr. Lecher (proti) in Drexler (za). Dr. Lecher je očital Weisskirchnerju levite tako, da si je mašil ušesa in njegov krščansko socialni napuh je dobival udarce, da je vse brnelo. Drexler pa ni znal povedati nič drugega kakor par praznih fraz.

Pred glasovanjem je prišlo do stvarnih popravkov in do nekaterih burnih prizorov. Ob 1/10. zvečer se je pričelo glasovanje.

Glasovanje.

Na predlog poslanca Herzmannskega se je glasovalo po imenih. Predlog poslanca Reumanna se je odklonil s 310 glasovi proti 122. Na to se je sprejel omenjeni posredovalni predlog Stölzla z 223 glasovi proti 206. Zanj so glasovali po odklonitvi Reumannovega tudi socialni demokratje.

Predlog krščanskosocialnega poslanca Kunschaka je vsled tega odpadel.

Tajna pogodba.

Na to se je glasovalo o socialnodemokratičnem predlogu, ki ga je bil vložil poslanec David radi tajne pogodbe z Ogrsko. Prvi del, ki zahteva, da se tajna pogodba predloži državnemu zboru, je bil z veliko večino sprejet. Toliko poguma večina ni imela, da bi bila sprejela tudi drugi del, ki izreka, da Avstrija ne potrebuje ogrskega dovoljenja za uvoz argentinskega mesa.

Uspeh, ki je dosežen v draginjskem vprašanju, je vsekakor vreden uvaževanja. Če tudi ni vse, kar se da storiti, je vendar prvi korak, kateremu morajo slediti drugi. Poraz, ki ga je v tej akciji doživela vlada in zlasti Weisskirchner s svojimi krščanskimi bratci, je pa tudi kaj vreden.

* **Poslanec David** je v imenu socialno demokratične zveze vložil v državnem zboru sledeči predlog:

Uvažuje, da je ogrski trgovinski minister na seji narodno gospodarskega odseka ogrske poslanske zbornice priznal, da imata obe vladi tajno pogodbo radi dovoljenja za uvoz mesa;

uvažuje nadalje, da Avstrije ne more vezati tajna pogodba, kateri nista pritrtili obe zbornici državnega zbora, predlagamo: Poslanska zbornica naj sklene:

1. Vlada se pozivlja, da predloži državnemu zboru vse od nje in od prejšnjih vlad z ogrsko vlado sklenjene pogodbe o dovoljenju za uvoz mesa.

2. Zbornica poslancev izreka, da avstrijska vlada ne potrebuje ogrskega soglasja za dovoljenje za uvoz ohlajenega in zmrazlega mesa.

* **Domača industrija** se je krščanskim socialcem hudo zamerila. Še bolj pa imajo na piki domače delavstvo. V torek je imel državni zbor sklepatej o neki resoluciji, ki zahteva, da naj vlada, oziroma železniška uprava takoj naroči lokomotive in vagoni, ki jih potrebuje, da se tako omeji velikanska brezposelnost. V tej resoluciji je rečeno: »Vsa ta dela se imajo oddati v domovini;

tudi obratni material, premog itd. se ima nabaviti doma.« Namen tega predloga je, da dobe domači delavci dela. Proti tej zahtevi pa so zopet glasovali krščanski socialci. Opravili pa niso ničesar, ker se je predlog sprejel tudi brez njih.

Domače vesti.

Ljubljana in Kranjsko.

— **Da imamo visoko aristokracijo** tudi na Kranjskem, je slavna resnica, na katero se pri nas vse premalo misli. Dežela, ki je tako majhna kakor naša, ne bi nikakor smela pozabljati na tako važna dejstva, s kakršnima se še večje dežele včasih ne morejo pohabati. Hvaležni moramo torej biti knezu Turjaškemu, da je navedel pozornost na našo deželno slavo na mestu, kamor so uprte oči vse države, včasih pa tudi pogledi zunanega sveta. Njega visokost Fürst Auerperg je blagovolil govoriti v državnem zboru v debati o draginji. In govoril je hvala bogu tako, kakor pristojno članu stare visoke plemiške obitelji. Dočim so vsakovrstni plebejci, ki nimajo pojma, kaj da so ideali, tarnali o draginji in pomanjkanju mesa, zahtevali otvoritev meja, znižanje carine in podobne reči, je njegova visokost pokazala, da je za kneza preordinarno govoriti o žledcu in trebuhu in podobnih materialnih rečeh. S pravo plemiško gesto, dostojno mnogostoletne tradicije je odpravil vse vulgarno tarnanje: Saj je vse drago! — Bravo visokost! Pravi aristokrat sploh ne vprašuje, koliko velja kakšna reč, ampak vzame denarnico iz žepa pa plača. Če velja rostber pri Sacherju dve kroni več ali manj, je kavalirju vseeno. Če znaša račun nekaj več, dobi pa še natakar par kron več napojnine. Tako ravna gentleman. Samo neka malenkost je vmes. Njega visokost gospod knez in vojvoda kočevski blagovoli v državnem zboru zastopati Kočevce, dasi mu tega ni bilo treba, ker je itak član gosposke zbornice. Večina njegovih podložnikov in volilcev pa nima tiste visokofeudalne vzgoje, pa tudi ne tistega visokofeudalnega in gmotnega položaja kakor njega visokost in s svoto, ki jo sme gospod knez potrošiti za en obed s šampanjcem, mora marsikateri Kočevci živeti celo leto. Zato je pač zelo »nobel«, če turjaški gospod prezira draginjo; ampak v državnem zboru pravzaprav ne gre za to, da se kaže kavalirstvo, temveč za to, da se zastopajo interesi volilcev. Te pa bi gotovo vsak kočevski pomarančar bolje zastopal nego visokorodni gospod knez, ki bi bil pač boljše storil, če bi bil ostal med svojimi plemeniti tovariši v gosposki zbornici.

— **Gospod Roškar** je moral v državnem zboru dokazati, da tudi slovenski klerikalci ne razumejo, oziroma da nočejo razumeti, česa je prebivalstvu treba v dobi sedanjega draginje. Davno smo že vedeli, da stoji naši klerikalci popolnoma v službi veleagrarcev, pri čemer nepronehoma zlorablajo ime kmeta. Vemo pa tudi, da je vsa njihova ljubezen do kmeta zlagana in če gospodje ne bi sami vedeli tega, bi se bili iz govora agrarnega poslanca Pantza lahko prepričali, da njihova politika kmetu nič ne koristi, ampak da mu prav tako škoduje kakor mestnemu prebivalstvu. Toda kaj je gospodu Raškarju mar teorija, kaj je klerikalcem sploh mar ljudstvo? Kadar pridejo domov, bodo kmetom pripovedovali, da so delali zanje; k a k o so delali, bodo rajši zamolčali. Seveda je porabil g. Roškar nekoliko fraz, ki so n a v i d e z n o kmetu

dranspergova je nastopila v vlogi Venerne kot debutantka. Bilo je vprašanje, če bo njen glas, ki je iz koncertne dvorane dobro znan, zadostoval za oder. Ta poizkus se je posrečil. Simpatična pevka ima tudi druge lastnosti, ki jo usposobljajo za gledališče. Da z igrjo ni bila na višku, je pač pripisati pomanjkanje rutine, vendar je kazala toliko okretnosti, da je tudi v tem oziru pričakovati izpopolnitve. Pohvalno se mora omeniti gosp. Križaj, kateremu ni bilo le želeto, da bi mogel uglediti svoj lepi material. O ostalih solistih se ne more povedati kaj posebno laskavega. Pa tudi zbor ni bil na vrhuncu.

Komplimenti in kniksi resda niso glavna reč in za silo se marsikaj prezre, kar je očem neprijetno. Vendar pa se posveča nastopanju premalo pažnje; tako kakor so se v Tannhäuserju vedli razni knezi in kneginje, je že mučno gledati. Radi vpoštevamo tudi tukaj težave, ampak morali bi vsaj opaziti več dobre volje, da se premagajo. Saj tisti, ki žive v sami etiketi, navsezadnje tudi niso iz drugega testa kakor zborovi pevci in s pridno vajo se lahko doseže marsikaj. Sicer pa menimo da bo Tannhäuser še večkrat napolnil gledališče.

Čko še niste, pošljite naročnino!

prijazne. Tako je dejal, da naj bi se subvencije namesto parobrodni družbam rajše dale agrarcem za povzdigo živinoreje. Za enkrat je treba povedati, da ne dobiva v Avstriji razum militarizma nihče toliko podpor kolikor agrarizem. Ampak to le mimogrede. Tudi mi smo za to, da se povzdigne domača živinoreja in smobili vado za to. Želeli bi le, da se podpirajo res kmetje, ne pa knezi in grofi. Toda karkoli se danes stori za pospeševanje živinoreje, je delo za bodočnost. Tega čudeža tudi gospod Roškar menda ne zna, da se danes rode teleta in jutri že priženo pitani voli na semenj. Prebivalstvo pa potrebuje že sedaj živeža, ne pa tolažbe, da ga bo dobilo v štirih letih, če ga ne bo dotlej lakota pokopala. Gospodje klerikalci zlorablajo kmetovo ime. A če bi bili tudi res prepričani, kakor niso, da koristi njihova politika kmetu, je pa še vendar vprašanje, če nimajo med svojimi volilci drugih ljudi kakor kmete. Saj vendar tudi na deželi niso živinorejci v večini, ampak tudi med prebivalci na kmetih jih je le neznatna manjšina. Čegave interese torej zastopajo gospodje? Interesov svojih volilcev ne, večine svojih volilcev ne, v najboljšem slučaju interese male manjšine svojih volilcev. Zato se njihovi politiki ne more reči drugače kakor sleparija.

— **Slov. Narod** in **Slovenec** se pripravata radi štirih dalmatinskih poslancev, ki so izstopili iz »Zveze Jugoslovancev«. Klerikalno glasilo je takoj zmagonosno povedalo, da so vstopili v Šušteršičev »Slovenski klub«, dočim je »Narod« trdil, da so si osnovali poseben klub. Za čudo imata enkrat oba takorekoč prav. Vstopili so namreč res v Šušteršičev klub, v njem pa so si ustanovili svoj poseben klub, baje izključno za dalmatinske zadeve. Stvar je nekoliko zanimiva. Dotični gospodje so pristaši hrvaške »krščanskosocialne stranke prava«, ki obstoja v tej priliki še prav kratek čas. Klerikalni pa so bili že od nekdaj, izvzemši drja. Tresića, ki nikdar ni prav vedel, kaj da je in kam naj bi se prištilil. S to gospodo je svojčas Hribar, ko se ni mogel pobotati s Šušteršičem, osnoval svoj klub in njim na ljubo je podpisal krščansko socialni revers. Gospodje pa so bili vedno v vsakem oziru nezanesljivi. Da se ne bi zamerili vladi, so izostajali od najvažnejših glasovanj, zlasti v takih slučajih, ko je bil vsak glas važen. Še v zadnjem zasedanju jih je »Slovenec« srdito napadal radi dvolične vloge, ki so jo igrali ob času obstrukcije. Sedaj so zapustili Hribarjev klub in se pridružili Šušteršičevemu. Hribar se je torej zastonj prostituiral, ko jim je podpisaval reverse, Šušteršič pa jim vse odpušča, kar so zagrešili zoper njegovo veličanstvo. Zanimivo pa bi bilo zdaj nekoliko prelistati »Slovenca« iz dobe zadnjega državnozbornskega zasedanja in pokazati, s kakšnimi lepimi imeni je takrat obkladal svoje sedanje člane in prijatelje. Škoda, da ni prostora za take sladkarije. Morda pa se bo še našla prilika.

— **Slovenec** se muči, da bi našel količkaj pameten izgovor, ker niso imeli njegovi velemožni gospodje od Šušteršiča do Kreka besedice spomina na Leva Tolstega v državnem zboru. Šušteršiču in še nekaterim drugim ni prav preveč zameriti, ker najbrže ne bi bili vedeli kaj povedati o možu, ki ga občuduje ves svet. Ampak med sabo imajo drja. Kreka, ki reprezentira takorekoč kulturo med njimi in o njem smo prepričani, da bi bil znal o Tolstemu vsaj toliko povedati kolikor Zionist Matter. Vendar so molčali vsi, ker so se menda zbal, da bi bil Bielohlawek hud, če bi kaj rekli. In sedaj išče »Slovenec« razloge. Ker pa pametnih ni, stika po trapastih, slavi Dostojevskega, o katerem menda tudi ne ve bogve kaj, pa deva Tolstega v nič. Jasnopoljanski velikan se radi tega ne bo obračal v grobu, ker se tudi v življenju ni žalostil zaradi regljanja klerikalnih žab. Ampak katoliški gospodje niso modri, če zdaj tako omalovažujejo Tolstega, kajti bil je čas, ko se mu je laskal gospod, ki je za klerikalce gotovo avtoriteta. Ko je pravoslavna cerkev izobčila velikega misleca, ga je vabil tedanji papež Leo XIII. v Rim. Tolstoj sicer ni prišel, ker je pravočasno zaslutil, da bi ga v vatikanu radi kakorkoli speljali v katoliško cerkev. A mož, s katerim se je sam papež hotel seznaniti, bi moral klerikalcem vendar veljati toliko, da si vsaj ne bi po njegovi smrti skušali brisati škornjev ob njegovo suknjo. Če že ne vedo, kaj je dostojnost, vnaaj ne bi bilo treba, da so tako neumni.

— **Narodno-socialno stranko** snujeta v Ljubljani uslužbenec mestne zastavljajnice Slavoj Škerlj in knjigovez Jakopič. V ponedeljek, dne 28. novembra ob 8. zvečer se je vršil v stranski sobi Perlesove restavracije v Prešernovi ulici sestanek po § 2. zb. zakona, ki pa je bil zelo slabo obiskan. Razgovor se je sukal o »programu«, ki so ga

hudomušneži že krstili za »Škerljev program«. Če povemo, da se pri razpošiljanju vabil ni ravno oziralo na pristnost »narodno-socialnega« prepričanja, smo povedali vse.

— **Skupina mladostnih dijačev** v Ljubljani priredi na praznik sv. Stefana, dne 26. decembra ob 4. popoldne v obeh salonih g. Poljšaka, Martinova cesta št. 22, zabaven večer s prav bogatim sporedom. Pevski spored obsega naslednje točke: 1. »Naprejš«, poje mlad. pevski zbor. 2. F. Gerbič: »L o v s k a«, poje mlad. pevski zbor. 3. H. Volarič: »Rožmarin«, samospev s spremljevanjem glasovirja; 4. F. Vilhar: »Ukazi«, samospev s spremljevanjem glasovirja; 5. P. Balog: »Venček narodnih pesmic«, poje mlad. pevski zbor; 6. Oton Zupančič: »Večno življenje«, deklamacija; 7. M. Kegel: Social. koračnica, poje mlad. pevski zbor; 8. P. Balog: »Falaran' študent«, »Zavol' l' di«, »Draginja«, kupleti. Vse pevske točke se izvajajo pod vodstvom pevovodje »Vzajemnosti« sodr. Baloga. Drugi del sporeda obsega šaljivo enodejanko, v kateri nastopijo zvezni člani pod vodstvom sodr. Jak. V e h o v c a, ki je izšel iz dramske šole »Vzajemnosti«. Čisti dohodek je namenjen mlad. pevskemu zboru in za pouk v dramski šoli, vsled česar se preplačila hvaležno sprejemajo in se prosi za obilen poset in agitacijo. Vstopnina v predprodaji 30 vin., pri blagajni 40 vin. Vstopnice se dobe v društvenih prostorih, Šelenburgova ulica št. 6/II.

— **Klerikalizem na srednjih šolah.** Že sedaj čujemo od vseh strani mnogoštevilne pritožbe proti ruvanju takozvanih profesorjev veronauka na srednjih šolah in politični agitaciji, katero ti elementi zanašajo s pomočjo veronauka že med nezrelo šolsko mladino. Vidi se pa, da hočejo gotovi visoki krogi to agitacijo še pomnožiti in poglobiti. Po nalogu in nasvetu dunajskega pomoznega škofa dr. Nagla cirkulira sedaj po avstrijskih srednjih šolah nek cirkular, v katerem je polno vprašanj, kako se poučujejo dijaki verouka — in kar je očitno glavno — kako občujejo kateheti z njimi izven šolskega poduka, kako se učenci obnašajo doma in na počitnicah, kako žive, kaj čitajo, kake so razmere na zavodu itd. Klerikalci so se vrgli sistematično na lov naše šolske mladine. To je za nas svarilno znamenje, da se upremo še o pravem času!

— **S slovenskim vseučiliščem** so se zadnjo soboto bavili napredni dijaki v Gradcu in reči moramo, da se stališče, na katero so se postavili, prav bistveno razlikuje od tiste trmasto vsiljive in vse argumente prezirajoče agitacije, ki se je vodila zadnja leta. Resolucija, ki se je sklenila na tem sestanku, daje ravno nam, ki se nismo dali s praznimi deklamacijami uplašiti, sijajno zaščeno. Pred vsem je vredno resne pozornosti, kar se je na sestanku reklo o italijanski fakulteti. Lani, ko so Šušteršičevi ljudje gonili svojo sleparsko obstrukcijo, Hribarjevi pa strahopetno kapitulirali pred njimi, smo mi bili edini, ki smo dokazovali, da se s tako nezmislno obstrukcijo nič ne stori za slovensko vseučilišče, ampak, da se le z italijanskim vred zavlači. In kaj pravijo zdaj dijaki, ki so s tem uprašanjem prizadeti? ... Takole vprašujejo: »Ali je pa morebiti to kak korak k uresničenju našega vseučilišča, če se gotove politične stranke po Slovenskem bahajo in širokoustijo, da so lansko leto preprečile ustanovitev laške pravne fakultete v Trstu? Taki »uspehi«, ki ne izkazujejo nič pozitivnega, bodo v doglednem času dovedli le do ustanovitve laške univerze ... in naše politično zastopstvo bo zopet »tolažilo« svoje volilce, češ niso bili dani vsi pogoji za slovensko vseučilišče. ... Blagovolite pogledati poletne številke »Rudečega Prapora.« Ali ni to ravno tisto, kar smo, trobili takrat mi edini? — Še bolj važno pa je tole: Tudi slov. napredni dijaki se zdaj postavljajo na stališče, da je treba najprej ustanoviti potrebne nižje, ljudske, meščanske, trgovske in srednje šole, vseučilišče pa ima biti krona vsega. Kakšni izdajalci smo bili mi, ko smo govorili tako. Pa je vendar res!

— **Resolucija o vseučiliškem vprašanju**, ki so jo sprejeli graški slovenski dijaki, ima sledeče besedilo, katero je treba zabeležiti, ker se bo v vseučiliškem boju še večkrat rabilo:

1. Slovensko napredno dijaštvo graških visokih šol, organizirano v akad. tehn. društvih »Tabor« in »Triglav«, apelira na slovensko državnozborn. zastopstvo, da se z vso odločnostjo zavzame za uresničenje naših upravičenih zahtev glede našega šolstva.

2. Slovensko napredno dijaštvo graških visokih šol zahteva ponovno odločno, da vlada upoštevač osnovne zakone zajamči ustanovitve potrebnih nam ljudskih, meščanskih, obrtnih in srednjih šol.

Dober tek!

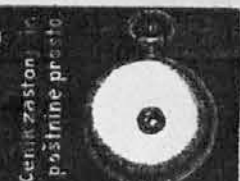
Zdrav želodec imamo in nič nas ne tišči v želodcu, nobenih bolečin, odkar jemljemo Fellerjeve odvajajoče rabarbarne praške z znamko »Elsapillen«. Pravimo Vam iz izkušnje, poskusite jih tudi vi, urejujejo blatenje in pospešujejo prebavo. 6 škatlic franko 4 K. Izdeluje jih le lekarnar E. V. Feller v Stubici, Elsin trg št. 252.

H. SUTTNER
Ljubljana Mestni trg

ur, prva največja domača
exportna tvrdka ur, zlatnine
in srebrnine

Tovarniška var-
stvena znamka: „IKO.“
Lastna tovarna ur v Švici.

3. Slovensko napredno dijaštvo je odločno proti ustanovitvi italijanske pravne fakultete v Trstu. Zahteva pa istodobno z ustanovitvijo italijanske pravne fakultete tudi slovensko univerzo.

4. Slovensko napredno dijaštvo zahteva, da vlada takoj zakonito zagotovi ustanovitev slovenske visoke šole in da na razpolago vsa potrebna sredstva za habilitiranje slovenskih docentov. — Smatra pa za to najbolj primerno mesto Prago.

5. Slovensko napredno dijaštvo graških visokih šol odločno zahteva reciprociteto zagrebiške univerze.

Kar se nas tiče, priznavamo slej ko prej, da nas italijanska fakulteta tudi v Trstu tako malo plaši kakor na Dunaju. Iznad vseučiliških zahtev samih pa smatramo reciprociteto z zagrebiško univerzo za najvažnejšo.

— Tudi kava se podraži, ker se konsumentom predobro godi. V Braziliji, kjer se prideluje največ kave, je bila letos slabša letina. S tem pa ni rečeno, da je premalo kave, kajti že pet let imajo velekapitalisti velikanske zaloge kave, ki je preostala ob začetni izredni dobri letini. Ta kava pa ni prišla na trg, zato da ne bi znižala cene. In kapitalisti so sklenili, da se tudi zdaj ne sme prodajati, ker drugače ne bi bilo povoda za zvišanje cen. Kapitalizem je organiziran in konsumenti so mu izročeni na milost in nemilost. Pa vendar si ljudje ne verjamejo, da ne bodo rešeni, dokler se ne strmoglavi kapitalistični gospodarski »red«.

Trst.

— Tržaški sodrugi so vabljeni, da se udeležijo polnoštevno izredno važnega strankinega zborovanja, ki bo v sredo, dne 7. t. m. ob 8. in pol zvečer v Delavskem domu ul. Borschetto 5. II. nad. Dnevni red je izredno važen. Zato se pa sodrugi pozivljajo, da se zborovanja gotovo udeležijo.

— Brišički pri Proseku. Pri nas se je vršil v nedeljo dne 27. t. m. shod klesarjev, ki ga je sklicala križka podružnica. Nabralo se je čedno število organiziranih in še ne organiziranih klesarjev ter kmetov. Sodrugi Regent iz Trsta je obširno poročal o pomenu in namenu organizacije, ki je tesno združena z blagostanjem delavstva. Za lepo poročilo so mu navzoči burno aplavdirali. Po poročilu je sodr. Košuta iz Križa zaključil v tej mali in mestu oddaljeni vasi vse, kakor zanimivi shod. Besede sodr. Regenta so na navzoče učinkovale, kakor povest o žalostni resnici. Zato smo prepričani, da je seme padlo na rodovitna tla in bo obrodilo obilo sadu. Križkim sodrugom bo pa v največje zadoščenje dejstvo, da se bo potom njihovih delovnih razširila naša plemenita ideja tudi v skrite kotičke naše domovine. Dobri in plemeniti ljudje jo povsod radi sprejemajo. Naprej!

— Dr. Ribaža se je torej na nekem shodu zazdelo potrebno, da opraviči delavstvu nad vse škodljivo postopanje slov, narodnih dež. poslancev v tržaškem deželnem zboru pri vprašanju o noveli stavbinskega zakona. »Edinost« je obljubila, da bo dodotični govor Ribaža objavila. Radovedni smo vsekakor, kako je dr. Rybač opravičeval delo svojih tovarišev v deželnem zboru, ki ga mora obsojati vsakdo, kdor resnično ljubi delavstvo in se za delavske koristi odkritosrčno zanima. »Edinost« in njeni zagovorniki zastopajo in branijo koristi tržaških slovenskih hišnih in zemljiških spekulativ. Tržaška N. D. O. pa o tem molči, to se pravi mora molčati, ker so N. D. O. ustanovili sovražniki delavstva in so si potoma nje hoteli usuzniti delavstvo, da jim bo tlačnilo pri volitvah in kadar bo šlo, da se varujejo izkoriščevalci in njihove koristi.

Razne vesti.

Umor v pijanosti. V Szegedinu na Ogrskem je ustrelil nadporočnik Morsay 22-letno ljubico svojega brata. Po umoru je hotel zbežati, toda bil je tako pijan, da je padel na ulici in so ga morali vzdigniti mimo-idoči.

Samomorilska epidemija v Moskvi. V zadnjem času se množe v Moskvi samomorilci. Bogat trgovec Šuravjev se je ustrelil, sledila mu je v smrt mlada dama, Gribova, iz bogatih trgovskih krogov. Smrt te dame je šla tako k srcu mlademu milijonarju Tarasovu, da se je ustrelil. Tisamomori so se dogodili tekom enega dneva. Vsi trije samomorilci so zelo bogati in listi se opravičeno boje, da bodo tem trem sledili še drugi kandidati za samomor.

Eksplodizija dinamične bombe. V Genavi so čuli v stanovanju nekega Amata strašen pok. Ko je vdrila policija v stano-

vanje, je našla 22-letnega Amatovega sina, ki je pred par dnevi prišel od vojakov, v krvi in obe njegovi sestri težko poškodovani. Eksplozirala je dinamična bomba, ki je padla težko ranjenemu iz rok.

Oporoka Tolstega. Tolstoj je s svojimi deli testamentarično razpolagal. Vsa novejša njegova dela pripadajo njegovi rodbini. Hčerko Aleksandro je poveril, da izda njegova dela, zahteva pa od nje, da daruje ves izkupiček prve izdaje kmetom, katerim je Tolstoj testamentarično zapustil tudi grad Jasno Poljano in 500 desetih polja okrog gradu. Vse manuskripte najnovejših del Tolstega ima njegov prijatelj Čertkov. Istotako ima Čertkov vse manuskripte za dnevnik Tolstega, katerega je do pred smrtjo izdajal Tolstoj. Prepisi teh manuskriptov pa se nahajajo tudi v neki banki v Tuli.

Velikanski požar. V Newarku je zgorela velika tovarna Newark-Paterbox Company. V tej tovarni je bilo zaposlenih na stotine žen in deklet. Ženske iz prvega in drugega nadstropja tovarne so se še mogle pravočasno rešiti. V tretjem in četrtem nadstropju pa je zaprl požar delavkam vse izhode in od strahu so mnoge ženske radi tega poskakale iz višine skozi okna na tla. Večina od teh delavk je našla pri tem smrt. 25 težko ranjenih delavk so prepeljali v bolnico, 25 jih pa še pogrešajo. 12 strašno razgorelih trupel so potegnili izpod razvalin tovarne. Po drugih poročilih je zgorelo celo 40 delavk.

Proti iglam za klobuke je izdal predsednik policije v Berlinu odredbo, v kateri svari dame v interesu javne varnosti nositi velike, čez rob klobuka štrleče igle; predsednik povdarja, da se javnost vedno pritožuje čez te nevarne igle in upa, da bo to svarilo zadostovalo, da ne bo prisiljen oprijeti se ostrejših policijskih uredb. — Takega svarila bi pač trebalo tudi pri nas!

Svarilo.

Podpisana svarim vsakoga trositi o meni žaljive vesti okoli in hujskati mojega soproga proti meni, ker bi morala sicer proti njim sodnijsko postopati.

Sp. Šiška, dne 2. dec. 1910.

Marija Sevšek.

Priloga. Današnjemu listu smo priložili za cenjene naročnike „Slovensko Gospodinjstvo“, ki jo izdaja Kolinska tovarna za kavno primes.

Danes je tudi priložen ilustrirani cenik ur in verižic tvrdke Fr. Čuden v Ljubljani za naše odjemalce lista.

Castiti gospod

Gabrijel Piccoli
lekarnar

v Ljubljani.

Vašo tinkturo za želodec sem že vso

z velikim uspehom porabil, katero iz srca priporočam v veliko korist vsaki družini

ter se Vam iskreno zahvaljujem in prosim, blagovolite mi poslati še 24 stekleničic Vaše tinkture za želodec.

Z odličnim spoštovanjem

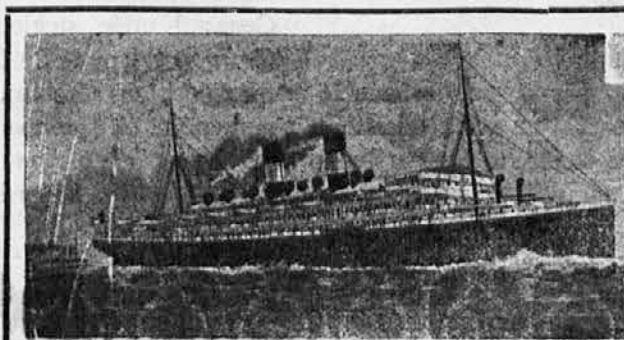
Josip Sterle

Posesnik in premirani medvedji lovec v Koritnicah, pošta Knežak pri Št. Petru na Krasu.

ŽEPNI KOLEDAR

za delavce in prometne uslužbence
je izšel.

Dobiva se pri upravi „Rdečega Prapora.“

Ceno posteljno perje!

Najboljši češki nakupni vir.

Kg. sivga dobrega, puljenega 2 K; boljše 2-40 K; prima polbelega 2-80 K; belega 4 K; belega puha 5-10 K; vefinega snežnobelega, puljenega 6-40 K; 8 K; puha sivga 6-7 K; belega, finega 10 K; naj-finejši prsi puh 12 K. Naročila od 5 kg naprej franko.

Zgotovljene postelje iz gostonitnega rdečega, modrega, belega ali rumenega nankinga, pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z dvema zglavnicama, 80 cm dlj, 60 cm šir., polnjena z novim, sivim, prav stanovitnim puhaštim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; posamezne pernice 10, 12, 14 in 16 K, zglavnice 3, 3-50 in 4 K. Pernica, 200 cm dolga, 140 cm šir. 13, 14-70, 17-80, 21 K, zglavnica, 90 cm dolga, 70 cm šir. 4-50, 5-20 in 5-70 K, spodnja pernica iz močnega, črtastega gradla, 180 cm dolga, 116 cm široka 12-80 in 14-80 K. Razpošilja se po povzetju, od 12 K naprej franko. Lahko se franko zamenja za neugajajoče se vrne denar. Natan. cen. gratis in fr.

S. Benisch, Dešenice 758, Češko.

Ali ste že dobili fonograf zastonj?

Da povsod vpeljem svoje izborne najnovejše valjarje, imenovane — „Goldhari“, sem se odločil, da razdelim 2500 fonografov. — Zahtevajte prospekt, obenem vpošljite 10 vinarso znamko in lahko prejmete zastonj in colnine prosto. krasen koncertni fonograf.

I. fonografski uvoz L. Lövin
Dunaj VI. Gumpendorferstrasse 111/XXIII.

Le kdor je naročnik „Rdečega Prapora“, stori svojo dolžnost.

Št. 3701/IX—1910.

— Okrajna bolniška blagajna v Gorici. —

Razpis natečaja.

Pri podpisani blagajni razpisuje se dve službi (nadkontrolorja in kontrolorja) VI. oz. VII. čin. razreda II. kategorije, po pogojih določenih v službeni pragmatiki, katero lahko kompetentje pregledajo pri podpisani blagajni v uradnih urah.

Prošnje je poslati podpisani blagajni najpozneje do 10. decembra 1910.

Okrajna bolniška blagajna v Gorici,
dne 29. novembra 1910.

Načelnik:
A. Callini l. r.

Produkt. zadruga ljublj. mizarjev

registrovana zadruga z omejeno zavezo

s sedežem v Ljubljani, Marije Terezije c. 11 (Kolizej)

Zaloga pohištva

lastnega izdelka in
tapetniškega blaga.

Izvršuje vsa mizarska stavbna
dela.

Lastna tovarna na Glincah pri Ljubljani.

Potniki v severno in južno Ameriko

vozijo sedaj le po domači avstrijski progi

AVSTRO-AMERIKANA

Trst - Newyork, Buenos Aires - Rio de Janeiro

z najnovejšimi brzoparniki z dvema vrtenicama, električno razsvetljavo, brezžičnim brzojavom, na katerih je za vsakega potnika preskrbljeno, da dobi dovolj domače hrane z vinom, sveži kruh, posteljo, kopelj i. t. d.

Odhod parnikov: V severno Ameriko vsako soboto, v južno Ameriko vsakih 14 dni. Vsakokratna pajasnila dajo drage volje brezplačno pri glavni agenturi za Kranjsko, Štajersko in Koroško:

SIMON KMETETZ, Ljubljana, Kolodvorska ul. 26.

V dobi sedanje neznosne draginje

važno je zlasti za vsako

delavsko družino

da ne izdaja po nepotrebnem denarja za kurjavo.

To pa stori vsakdo, kdor kupuje drug
premog ko Šentjanški.

Šentjanški premog

je namreč poleg tega, da ima izvrstno gorljivost, tudi
po 0-60 h pri 100 kg cenejši, ko vsak drugi premog.

Prodaja se namreč

na drobno v hišo postavljen, po K 1-20 kg 50.

Naročila za Šentjurski premog sprejema

Prodajalna pisarna v Šelenburgovi ul. 7. I. nadstr.

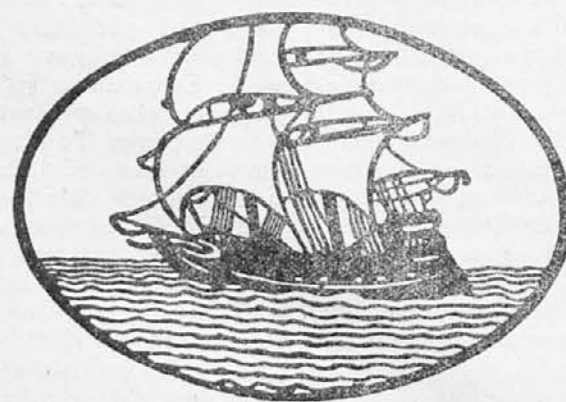
Poleg tega more se ta premog naročiti še pri teh tvrdkah:

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico.

Pisarna: Šelenburgova ulica 6/II; Prodajalne: Vodmat, Bohorič, ul. 12;
Prodajalne: Sodna ulica 4; " Sp. Šiška, Kolodvor, c. 150.
" Krakovski pristan 10; " na Glincah.

Ivan Babič, Dolenjska cesta;
Mih. Kastner, Kongresni trg;
Ed. Kavčič, Prešernova ulica;
L. Kotnik, Spodnja Šiška;
Leskovic & Meden, Pod trančo;
I. Mencinger, Sv. Petra cesta;
B. Sevar, Sv. Jakoba trg;
Anton Sušnik, Zaloška cesta;
Fran Trdina, Stari trg;
Ivana Tonih, Tržaška cesta;
Uradniško gospodarsko društvo,
Kongresni trg.

Za Šiško sprejema naročila in denar za premog:
g. L. Kotnik, trgovec, Šiška.

Julij Meinl

Ustanovljeno 1862.

Uvoz kave Veležgalnica kave

Sodrug v Trstu

dobe

Žepni koledar

za leto 1911.

pri blagajniku političnega odbora

Alojziju Stolfa v „Delavskem domu“.

Klobuke, cilindre in čepice

v najnovejših faconah in
velikih izberah priporoča

Ivan Soklič. Založnik c. kr. avstrijskih držav. uradnikov.

Ljubljana, Pod trančo št. 2.

Postaja električne železnice.

Pospeševanje krvnega toka, poživljenje živ-
čnega delovanja, utrjenje kože proti prehladu.

Za umivanje glave, ustna ozir. zobna voda,
— za olepšanje polti neprecenljivo. —

FRANCOSKO ŽGANJE „DIANA“

Vaš zdravnik

vam priporoča francosko žganje „Diana“,
ker je prepričan o velikih prednostih
tega žganja za disinficiranje ust in
osvežujočega vpliva na kožo, ki ga
povzroča dodatek Mentola. Glavna snov
francoskega žganja „Diana“ je dvakrat
destilirano vinsko žganje.

Zahtevajte pri nakupu le pristno francosko
žganje „Diana“ in pazite, da nosi stekle-
nica natisnjeno ime „Diana“ in da je tudi
zamašek in plomba označena s to varstveno
— — — — —
znamko.

Domači prijatelj

v pravem pomenu besede, je francosko žganje
„Diana“ in to vsled svoje osvežujoče moči,
nizke cene in vsestranske porabnosti. —
Cena: 1 male steklenice K — 50; srednje
K 1-20; velike K 2-40. — Prodaja se v vseh
trgovinah na drobno, kjer pa ne, dobi se
naravnost od proizv. družbe franc. žganja
„Diana“ r. z. o. z. na Dunaju I. Hohenstau-
fengasse 3 t.